

Portefeuille verhoor

Huidige situatie

- Inleiding
- Wet- en regelgeving
- Onderwijs
- Praktijk (NL)
- Techniek
- Onderzoek / wetenschap
- Internationale ontwikkeling

Hoe verder:

- Wet- en regelgeving
- Onderwijs
- Praktijk
- Techniek
- Onderzoek / wetenschap

Inleiding

- Nationaal en internationaal belangstelling voor wijze en kwaliteit van verhoor.
- (h)erkenning kwetsbare betrokkenen in het strafproces
- Risico op 'valse bekentenissen' en onterechte veroordeling
- "Salduz", raadsman bij verhoor, AVR
- Vernieuwing WvSv

Wet- en regelgeving

- Verklaring in vrijheid afgelegd; zoveel mogelijk in bewoordingen verdachte
- A(V)R of studioverhoor in bepaalde gevallen vereist
- Salduz, consultatierecht, verhoorbijstand
- Vernieuwing Wetboek van Strafvordering

Onderwijs

- Handleiding Verhoor
- SVS → SOM
- VUG
- VKV

Praktijk

- Beperkt aantal opgeleiden in specifieke verhoortraining
- Basale training SVS vanaf N4
- Feitelijke toepassing SVS (of andere methode) niet onderzocht
- Nadruk op verkrijgen van een bekentenis
- PV van verhoor soms samenvatting of interpretatie
- Tegelijk typen en verhoren

Techniek

- AVR technisch beperkt betrouwbaar
- AVR + typen levert regelmatig nauwelijks bruikbare audio op
- E-Witness niet breed beschikbaar
- Studiooverhoor

Onderzoek/wetenschap

- SVS en SOM niet onderzocht
- CM en CI: Basis Verenigd Koninkrijk n.a.v. mistrials
- Interrogation → Interview
- Aandacht voor kwetsbaren en voor slachtoffers
- Aandacht voor getuigen, werking geheugen
- Inzet/gebruik techniek
- Leugendetectie

Internationaal

- Wereldwijde verschuiving van nadruk op verkrijgen van bekentenis naar nadruk op achterhalen van de waarheid en ophalen van juiste en betrouwbare informatie
- Veel landen hebben wet- en regelgeving aangepast (verbod op marteling, dwang, drang, misleiding, psychologische trucs)
- Veel landen hebben onderwijs aangepast
- Verhoorpraktijk blijft soms achter bij wetgeving en/of onderwijs
- A(V)R alle verhoren

Samenvatting / highlights International Developments (1)

- Engeland en Wales: introductie PEACE-model in 1993
 - 1^e: training <5 dienstjaren, later alle medew.
 - 10 jaar later: wel verbetering maar niet voldoende. 5 aanbevelingen (bld 103)
 - PEACE kent CM en CI, CI meest succesvol in infovergaring.
- Israël: Behandeling kinderen of lvb.
 - Verdachten <12, en verdachten van een zedendelict <14 of LVB: behandeling als slachtoffer.
- Nieuw-Zeeland:
 - voor elk niveau (1 t/m 3) basistraining (startbekwaam) gevolgd door doorontwikkeling (met coaching en toetsing) in de praktijk tot accreditatie op dat niveau (vakbekwaam). 1= basis verdachtenverhoor, 2= advanced, 3= specialist.

Samenvatting / highlights International Developments (2)

- België:
 - 3 'rangen' verhoorders, voor elke rang 3 trainingsniveaus (basis, functioneel, advanced) (schema bld 88)
 - Ook gezamenlijke trainingen met raadsman en politie!
 - Recent ('12) praktijkonderzoek: persoonlijke coaching toont competentieverbetering bij 52% van de deelnemers. (meer op bld 94!)
- Duitsland:
 - Geen regels/voorzieningen voor minderjarigen of LVB
 - Vooral aanwijzingen hoe Interview niet moet, nauwelijks hoe het wel moet
 - Geen bindende regels, geen uniforme training

Samenvatting/highlights International Developments (3)

- **Italie:**

- Informeel en formeel verhoor (formeel moet AVR opgenomen én op schrift)
- Er is geen verhooropleiding of training
- Praktisch: drang, dwang, gebrek aan empathie

- **Portugal:**

- Heldere regel over het verkrijgen van verklaring: suggestieve vragen, drang, dwang of beloften niet toegestaan
- Aandacht voor ontwikkeling Cognitief interview en context reinstatement
- Praktijk: moeite uniform optreden, veel gebaseerd op ervaring ipv training

Samenvatting / highlights International Developments (4)

- Scandinavie:

- Noorwegen introduceerde Investigative Interviewing (KREATIV) na mistrials in jaren '90 (Birgitte Tengs case)
- ^{10.2.e} [redacted] (UK) en ^{10.2.e} [redacted] en politieman ^{10.2.e} [redacted] als trainers (T-de-T). Eerst teamleiders tbv eigenaarschap, supervisie en veranderkunde.
- Daarna geen onderzoek gedaan naar de (huidige) status van de praktijk.
- Verrassend: 10 jaar later in Denemarken en Zweden vrijwel geen vernieuwing.
- Denemarken: ook nu nog stemmen om de conventionele manier te blijven toepassen.
- Zweden: een 5 weekse cursus (PEACE en CI) 2004-'11 is wegbezuinigd.

Samenvatting / highlights International Developments (5)

- Zwitserland:
 - Alleen gesprek met jeugdige slachtoffers wordt opgenomen!
 - Veel ervaring met tolken (4 nationale talen)
- Canada:
 - REID-techniek (beschuldigend, gericht op bekentenis), dwang, drang.
 - PEACE, CM komt voorzichtig op, maar er is ook weerstand.
- Mexico (stad)
 - 93% heterdaad, 92% veroordelingen, dwang!
- USA:
 - Lijkt aan de vooravond van verandering. Uitgebreide studies tonen de grotere kans op succes door CI.

Hoe verder: wet- en regelgeving

- Vernieuwing WvSv
- Aanpassingen t.b.v. jeugdigen
 - IVS
 - Verhoor
 - Verhoorbijstand
- Aanpassingen t.b.v. kwetsbaren
 - Vaststellen kwetsbaarheid
 - Uitbreiding VKV?

Hoe verder: onderwijs

- Gelaagdheid creëren
 - Basis/initieel
 - Rechercheur
 - VKV-er / Professioneel Verhoorder
- N3: -/- module opsporing!
- Bijscholing Investigative Interviewing: achterhalen van de waarheid
- Wegnemen nadruk op verkrijgen bekentenis
- Welke om- of bijscholingscapaciteit is er?

Hoe verder: praktijk

- Hoe groot is het aantal beschikbare ‘verhoorspecialisten’?
- Wie krijgt welke opleiding/bijscholing en in welk tempo?
- Hoe wordt uitvoering in de praktijk gerealiseerd en geborgd?

Hoe verder: techniek

- Ontwikkelingen DWS volgen
- Ontwikkelingen geluids- of verhoorapp
- Ontwikkelingen spraak naar tekst
- In relatie tot vorenstaande: toekomst AVR?

Hoe verder: onderzoek en wetenschap

- Past “Verhoor” in (een van de) strategische onderzoeklijnen?
- Zelf definiëren van één of meer onderzoeksvragen:
 - Welke opleidingsmethode heeft het meest kans op (blijvend/snel) succes?
 - Wat zijn de voor/nadelen van het audio(visueel) registreren van alle verhoren?
 - Kwaliteit verklaring?
 - Lastenverlichting?
 - Efficiëntie?
 - Opleiding, training, feedback, onderhouden vakmanschap?